

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0008	B	1	14/134

Onderwerp:

Consequenties uitspraak rechtbank Noord-Nederland 23 december 2013

Portefeuillehouder: H.G. Jumelet

Dienst Publiek

Maatschappelijke zaken en zorg

Elizabeth Ellison, telefoon ((0591)68 51 23)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland dd.23 december 2013, de nadere duiding en de consequenties hiervan;
2. Per 1 februari 2014 een eigen bijdrage via het CAK te heffen voor de schoonmaakondersteuning;
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2012 te wijzigen door artikel 23 te laten vervallen.

Samenvatting

Op 23 december 2013 heeft de meervoudige kamer van de rechtbank Noord-Nederland uitspraak gedaan over de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. Het beroep is alleen gegrond verklaard voor zover het betreft het heffen van een tariefsbijdrage. De algemene voorziening schoonmaakondersteuning mag op de huidige wijze worden voortgezet.

De rechtbank is van oordeel dat er sprake is van een individuele toekenning tot de algemene voorziening omdat er onderzoek wordt gedaan naar de persoonlijke kenmerken en individuele situatie van de aanvrager. Daarom mag volgens de rechtbank een eigen bijdrage via het Centraal Administratie Kantoor (CAK) worden geheven. Voorgesteld wordt om een eigen bijdrage te heffen voor de algemene voorziening schoonmaakondersteuning per 1 februari 2014.

In de Verordening WMO gemeente Emmen 2012, is in artikel 23 vastgelegd dat er een tariefsbijdrage in rekening wordt gebracht wanneer gebruik wordt gemaakt van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. Uitvoering gevend aan de uitspraak van de rechtbank betekent dat artikel 23 van de Verordening WMO gemeente Emmen 2012, komt te vervallen.

Bijlagen:

Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, zaaknummer AWB 13/535, dd. 23 december 2013

Stukken ter inzage:

Collegebesluit d.d. 14 januari 2014 en de daarbij behorende stukken

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0008	B	1	14/134

1. Aanleiding voor het voorstel

Op 23 december 2013 heeft de meervoudige kamer van de Rechtbank Noord-Nederland uitspraak gedaan over de algemene voorziening schoonmaakondersteuning (AVS). Het beroep is alleen gegrond verklaard voor zover het betreft het heffen van een tariefsbijdrage. De uitspraak betekent het volgende:

Individuele of algemene voorziening

Er is sprake van een individuele beoordeling van specifieke (persoons)kenmerken van belanghebbenden en een individuele toekenning tot de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. Er is geen sprake van een algemene voorziening die bij voorbaat gelijk is voor een ieder die is aangewezen op hulp bij de huishouding. Toekenning tot de algemene voorziening schoonmaakondersteuning is daarom aan te merken als een individuele toekenning/voorziening in de zin van de Wmo. De ondersteuning mag wel in een algemene vorm aangeboden blijven worden. Aangezien er per persoon sprake is van een individuele toekenning dient een beschikking te worden afgegeven waar dat uit blijkt.

Keuzemogelijkheid pgb en andere zorgaanbieder

De rechter is van oordeel dat wij voldoende aannemelijk hebben gemaakt dat tegen het bieden van een keuzemogelijkheid voor een persoonsgebonden budget overwegende bezwaren in de zin van artikel 6 Wmo bestaan, die zodanig ernstig zijn dat het voortbestaan van het in geding zijnde systeem van individuele voorzieningen gevaar loopt. Wij zijn daarom in beginsel niet gehouden om, indien met de toekenning van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning voldaan is aan de compensatieplicht, aan de persoon in kwestie de keuzemogelijkheid te bieden tussen die voorziening in natura en een persoonsgebonden budget. Het betekent tevens dat wij de belanghebbende niet de keuze tussen verschillende zorgaanbieders hoeven te bieden. De algemene voorziening schoonmaakondersteuning blijft met deze uitspraak in stand. Er kan worden doorgegaan met het bieden van schoonmaakondersteuning op de huidige manier.

Tariefsbijdrage

Er bestaat geen wettelijke grondslag voor het heffen van een tariefsbijdrage bij toekenning van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. De in het bestreden besluit onder de noemer tariefsbijdrage geheven bijdrage kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden beschouwd als een eigen bijdrage in de zin van artikel 15 Wmo nu een tariefsbijdrage op een geheel andere wijze wordt vastgesteld en geïnd dan de eigen bijdrage. Omdat er sprake is van een beschikking waaruit individuele toekenning tot een voorziening blijkt, mag hiervoor een eigen bijdrage via het Centraal Administratie Kantoor (CAK) worden geheven. Ook kan er bezwaar worden gemaakt tegen het besluit in de beschikking.

Mandatering

Het bestreden besluit is voor wat betreft de indicering van de te bieden huishoudelijke hulp niet onbevoegd genomen. Dat een belanghebbende zich tot de zorgaanbieder dient te wenden indien hij of zij niet tevreden is met de praktische uitvoering van de indicatie en de zorgaanbieders naar aanleiding daarvan aanpassingen in de praktische uitvoering kunnen aanbrengen, maakt het vorenstaande niet anders.

De uitspraak van de rechtbank betekent dat de gemeente door kan gaan met het bieden van Wmo-schoonmaakondersteuning op de huidige manier. Het beroep is alleen gegrond verklaard voor zover het betreft het heffen van een tariefsbijdrage. De rechter geeft aan dat via het CAK wel een eigen bijdrage gevraagd kan worden. Naar aanleiding van deze uitspraak hebben wij op 7 januari jl. met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank o.a. het volgende besloten:

- Met onmiddellijke ingang de inning van de tariefsbijdrage stop te zetten en de tariefsbijdrage 2013 terug te storten aan alle klanten die in 2013 hebben betaald, waar aan de orde onder verrekening van de verstrekte bijzonder bijstand en alle betrokkenen hierover schriftelijk te berichten.
- De uitvoerende instellingen vanaf heden te compenseren voor het wegvallen van inkomsten uit de tariefsbijdragen.

Wij stellen u voor per 1 februari 2014 over te gaan tot het heffen van een eigen bijdrage via het CAK, mede in relatie tot het wegvallen van de inkomsten uit tariefsbijdragen.

2. Argumentatie/beoogd effect

Het is bekend dat vanaf 2015 de uitvoering van de Wmo er anders uit zal zien. De gemeentelijke visie: 'Meer van de samenleving, een andere overheid' gaat uit van meer eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van de burger. Ook in het door uw raad vastgestelde bezuinigingsvoorstel 'Schoonmaakondersteuning als algemene voorziening', meerjarenbeleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2012-2016 'Van Zorg naar Participatie' en de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2012 zijn de uitgangspunten van de Kanteling, eigen kracht en eigen mogelijkheden leidend. Het vragen van een eigen bijdrage (zowel qua inzet als financieel) waar mogelijk hoort hierbij.

Het door uw raad vastgestelde bezuinigingsvoorstel 'Schoonmaakondersteuning als algemene voorziening' betrof een belangrijke maatregel om binnen de meerjarenbegroting te blijven. Een onwrikbaar uitgangspunt van het college bij het ontwikkelen van dit bezuinigingsvoorstel was dat deze te allen tijde diende te passen binnen de budgettaire kaders zoals opgenomen in de Begroting 2012. Met het vaststellen van de programmabegroting 2012 heeft uw raad de financiële kaders, inclusief een bezuiniging op Wmo-beleid vastgesteld voor 2012 en verder. Een belangrijk onderdeel hiervan was het inrichten van een algemene voorziening schoonmaakondersteuning. De keuze voor het inrichten van een algemene voorziening bracht met zich mee dat er geen eigen bijdrage via het CAK mocht worden geheven. Er is daarom gekozen voor het innen van een tariefsbijdrage. Zoals hierboven al is vermeld, heeft de rechtbank geoordeeld dat deze tariefsbijdrage niet verplicht geheven mag worden, aangezien een wettelijke grondslag hiervoor ontbreekt. Nu de rechtbank de tariefsbijdrage niet toestaat betekent dit niet dat daarmee ook het uitgangspunt komt te vervallen dat van burgers een bijdrage mag worden gevraagd voor een voorziening. Immers niet alleen op juridische gronden maar ook beleidsmatig blijft fundamenteel overeind dat van burgers een bijdrage mag worden gevraagd. Alleen de wijze waarop deze wordt geheven dient een andere te zijn.

Met de uitspraak van de rechtbank is de mogelijkheid geschapen om voor de schoonmaakondersteuning in de huidige vorm dus wel een eigen bijdrage te vragen. Wij stellen u daarom voor om per 1 februari 2014 een eigen bijdrage via het CAK te heffen. Als u daartoe besluit zal gezien de werkwijze van het CAK de eigen bijdrage vanaf 24 februari 2014 bij de cliënten in rekening worden gebracht. Dit betekent concreet dat deze bijna twee maanden geen eigen bijdrage betalen.

In de Verordening WMO gemeente Emmen 2012, is in artikel 23 vastgelegd dat er een tariefsbijdrage in rekening wordt gebracht. Uitvoering gevend aan de uitspraak van de rechtbank betekent dat artikel 23 van de Verordening WMO gemeente Emmen 2012, dient te vervallen. Wij stellen u voor daartoe te besluiten. Artikel 23 luidt als volgt:

Artikel 23. Tariefsbijdrage algemene voorziening

- 1. Indien een algemene voorziening wordt verstrekt kan belanghebbende een tariefsbijdrage in rekening worden gebracht;*
- 2. Als er sprake is van een tariefsbijdrage wordt dit aan belanghebbende medegedeeld;*
- 3. De hoogte van de tariefsbijdrage is opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen.*

3. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

- Meerjarenbeleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2012-2016 'Van Zorg naar Participatie';
- Bezuinigingsvoorstellen 2012 Wmo gemeente Emmen 'Schoonmaakondersteuning als algemene voorziening';
- RA 12.0015: Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2012.

4. Afstemming met externe partijen/communicatie

Met de aanbieders van de schoonmaakondersteuning zijn afspraken gemaakt over de wijze van terugbetaling van de tariefsbijdrage aan de cliënten. Tevens zijn afspraken gemaakt over het compenseren van de aanbieders voor het mislopen van de inkomsten uit de tariefsbijdragen.

De cliënten schoonmaakondersteuning worden schriftelijk geïnformeerd over de restitutie van de tariefsbijdragen en ons voorstel aan uw raad om een eigen bijdrage te gaan vragen. Na besluitvorming door uw raad worden de cliënten schoonmaakondersteuning middels een tweede brief geïnformeerd over uw besluit en de consequenties daarvan. In een persbericht worden de uitspraak van de rechtbank, de consequenties en uw besluit nader toegelicht. De informatie op de gemeentesite wordt waar nodig aangepast. Het besluit wordt op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt.

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

Wij zullen u bij de jaarstukken 2013 voorstellen om de terugbetaling van de tariefsbijdrage ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2013. Het terugbetalen van de tariefsbijdrage zal circa € 600.000 gaan kosten. Als gevolg hiervan zal de productgroep zorgvoorzieningen binnen programma 10 naar verwachting voor het jaar 2013 financieel met een negatief saldo van circa € 600.000,- afsluiten. Het exacte bedrag zal met het opstellen van de jaarstukken bekend zijn.

In 2014 zal het verlies van de inkomsten van de tariefsbijdrage naar verwachting ruimschoots gedekt worden door de inkomsten van de eigen bijdrage. De opbrengst van het heffen van een eigen bijdrage via het CAK wordt geschat op € 1.000.000. Hierbij is uitgegaan van een daadwerkelijke inning vanaf 24 februari 2014. Uit deze opbrengsten worden de uitvoerende instellingen in 2014 gecompenseerd voor het wegvallen van de tariefsbijdrage voor een bedrag van € 687.641. Dit bedrag staat in de begroting 2014 namelijk genoemd als tariefsbijdrage. Aldus is er sprake van een bruto meeropbrengst van € 312.359.

Door de nieuwe wijze van werken zullen er in 2014 ook extra uitvoeringskosten worden gemaakt, deze zijn geraamd op € 42.750. Na aftrek van deze extra kosten wordt voor 2014 een meeropbrengst van € 269.609 verwacht. Deze worden betrokken bij de opstelling van de Kadernota en Berap-I 2014. Daaraan zullen wij een voorstel koppelen voor het instellen van een egalisatie reserve Wmo. Wij zullen bij de Berap II-2014 een nauwkeurige berekening kunnen maken van deze meeropbrengst.

Met betrekking tot de jaren na 2014 is er sprake van een nieuwe situatie in verband met de rijkskorting van 40% op het budget huishoudelijke hulp. Op basis van nog te maken beleidskeuzes zal dan ook een nieuwe begroting en financiële doorrekening worden gemaakt voor zowel de kostenkant als de opbrengstenkant.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 14 januari 2014.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris,   de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0008	B	1	14/134

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 januari 2014 , nummer: 14/134;

besluit:

1. Kennis te nemen van de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland dd. 23 december 2013, de nadere duiding en de consequenties hiervan;
2. Per 1 februari 2014 een eigen bijdrage via het CAK te heffen voor de schoonmaakondersteuning;
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2012 te wijzigen door artikel 23 te laten vervallen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 30 januari 2014.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl